

ในปี พ.ศ. 2569 นี้ วารสารดำรงวิชาการ ของคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากรได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลา 25 ปี นับเนื่องจากปี พ.ศ. 2545 โดยแต่เดิมเริ่มจากการจัดทำวารสารเพื่อรวบรวมบทความทางวิชาการของคณาจารย์คณะโบราณคดี จนได้พัฒนามาเป็นวารสารวิชาการที่เปิดรับบทความจากสาขาต่างๆ ในด้านวัฒนธรรมดังเช่น โบราณคดี ประวัติศาสตร์ศิลปะ มานุษยวิทยา จารึกศึกษา ภาษา วรรณคดี และประวัติศาสตร์ จากบุคคลทั้งภายในและภายนอก และปัจจุบันวารสารดำรงวิชาการได้อยู่ในฐานข้อมูลคุณภาพวารสารวิชาการไทย กลุ่ม 1 (TCI Tier1) เป็นการยืนยันคุณภาพการดำเนินการของวารสารในช่วงเวลาที่ผ่านมามากว่ายี่สิบปีได้อย่างดี ซึ่งแน่นอนว่าทางวารสารฯ ได้ให้ความสำคัญกับการกลั่นกรองเนื้อหาทางวิชาการมาเป็นอันดับต้นๆ

ในส่วนของวารสารดำรงวิชาการฉบับที่ 25/1 (มกราคม-มิถุนายน 2569) นี้ ยังสืบเนื่องจากการรวบรวมผลงานที่แสดงความก้าวหน้าทางวิชาการเนื่องในโอกาสที่คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากรครบรอบ 70 ปี เมื่อ พ.ศ. 2568 ที่ผ่านมา โดยมีทั้งบทความคัดสรรจากนักวิชาการและบทความที่ส่งเข้าร่วมพิจารณาตีพิมพ์ในสาขาต่างๆ ทั้งด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ศิลปะ ภาษา จารึก ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ซึ่งสะท้อนความหลากหลายทางวิชาการด้านวัฒนธรรมอันเป็นพันธกิจสำคัญของคณะโบราณคดีมาตลอด ทั้งนี้หลายบทความได้แสดงการค้นพบหลักฐานใหม่ๆ ที่อาจเปลี่ยนแปลงแนวคิดทฤษฎีทางวิชาการได้

ปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่าวิทยาการปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence - AI) เข้ามามีบทบาทเหนือการทำงานวิชาการต่างๆ ทั่วโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ วารสารดำรงวิชาการก็เป็นหนึ่งในตัวกลางทางวิชาการที่ได้เห็นถึงถึงผลกระทบดังกล่าวเช่นกัน การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสร้างงานวิชาการเป็นปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานค้นคว้าทางวิชาการมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นเช่น การสืบหาข้อมูลหลักฐานในรูปแบบดิจิทัล หรือการประมวลผลการศึกษาเบื้องต้น รวมทั้งการใช้สำหรับตรวจพิสูจน์การคัดลอกผลงานทางวิชาการที่มีความแม่นยำยิ่งขึ้น แต่ในอีกมุมหนึ่งก็เป็นความน่าวิตกเกี่ยวกับการพึ่งพาเทคโนโลยีมากกว่าความสามารถทางปัญญาของมนุษย์เอง ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่คณะโบราณคดีในนามของวารสารดำรงวิชาการต้องเรียนรู้ไปพร้อมกับยังคงเป็นเสาหลักในการศึกษาเรื่องราวทางวัฒนธรรมในอดีต-ปัจจุบัน-อนาคต และนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกันอย่างเหมาะสม วารสารฯ จึงหวังว่าในอนาคต บทความที่ได้รับเข้าพิจารณาจะเป็นงานจากผู้เขียนซึ่งตระหนักรู้ในการใช้วิทยาการปัญญาประดิษฐ์อย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปตามจริยธรรมทางวิชาการด้วย

สำหรับขอบปีใหม่ที่กำลังมาถึงนี้วารสารดำรงวิชาการยังคงมาตรฐานในการพิจารณาเนื้อหาทางวิชาการ และกลั่นกรองบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่อย่างต่อเนื่อง และขอขอบคุณผู้ส่งบทความเข้าร่วมพิจารณาตีพิมพ์และผู้อ่านทุกท่านซึ่งยังคงให้การติดตามวารสารดำรงวิชาการของคณะโบราณคดีอยู่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งท่านสามารถพลิกอ่านเนื้อหาสาระทางวิชาการได้ตามสารบัญที่ได้ชี้แจงไว้ในตอนต้นเล่มนี้แล้ว

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

วารสารดำรงวิชาการ